

Gbouŋ nba ki Pɔɔl din sɔb ki tur ROM TEEB nae na

Ki jiiŋ Rom teeb gbouŋ na po

Pɔɔl din sɔb gbouŋ na ki tur Rom doo teeb, a lin ŋamm sɔnue, ki wun baar gɔn Yiisaweira nba be leŋ. U lor din tee wun tun nan leŋ Yiisaweira nae waama, li poor po bin sommo ki wun saan Speenn tiŋ ni.

¹ Min Pɔɔl-e sɔbin gbouŋ na. N tee Yiisa Masia toontunnɔe, ki u yiinin a n teen u toonii, ki Yennu gannin a n moont u barŋanii na.

² Yennu din dɔŋ senn u mɔsonn barŋanii maŋ poewa, ki u sɔkiniinba din moontir u mɔsonn maŋ, nan laa sɔb u kasii gbouŋ ni na. ³ Barŋanii maŋ want u Bija poe; ŋɔɔe tee ti Yomdaano Yiisa Masia; waa teen nisaarik yoo nba, ki bi marɔ ki u tee Defid yaaboonn, ⁴ ki Yennu Seyeŋ wann nan paŋ nan u set tee Yennu Bija, u kuunfiru paake. ⁵ U paake ki Yennu ninbatinu be n paak ki te ki n tee u toonii, ki n jii u sann ki saan nibooru kur boor, ki te ki bi teeu yada ki saak u mob; ⁶ ki i mun be daansiab nba ki Yiisa Masia gannib na kann ni.

⁷ Li paak ki n sɔbin gbouŋ na ki teen yimm nba be Rom doo ni, ki Yennu looni ki ganni a yin teen u moŋ niib na. Ti Baa Yennu nan ti Yomdaano Yiisa Masia ninkpabaun nan parmaasir-ii be nani.

Pɔɔl nba teen Yennu niipoouk bianjinba

⁸ Sinsinn, n teen Yennu niipoouk Yiisa Masia sann ni, i kura paak, kimaan tingbouŋ na teeb kur gbia i yada po. ⁹ Yennu tee n siara daano nan n ki mi nyik Yenmiaru i kura paaki. Nɔɔe ki n waau nan n par kura, ki mɔɔntir barŋanii nba jiin u Bija po na. ¹⁰ N meio a li-i tee u loommie li kan yukir ki n saa baar i boor ki gɔni, ¹¹ kimaan n mantik loon ki n sommi ki yin gaar Yennu Seyeen piinsiare, ŋanne saa te ki yin set fanu kii mɔk paŋ u weiu ni. ¹² Maa want linba tee a min nan yimm nba teen yada bianjinba na, ti sii kɔɔnt leeb para, ti yada teenu na paake.

¹³ N naa waas, n loon yin bann nan n yabir nan taar munŋaa nawa a n baar gɔni, ŋaan ki siar gɔin mɔkmɔk nan mɔtana, ki n ki fit gɔnini. N loon ki n te ki niib nba be i boor na n wei ti Yomdaano nan maa daan teen bianjinba nileebsinsuuk ni na. ¹⁴ Li kpaas talas ki n bet niib kura barŋanii na po, binba mɔk yan, nan binba ki mɔk yan, nan binba mɔk ninyentir nan binba ki mɔk ninyentir. ¹⁵ Li paak ki n ninbinn mɔn bonchiann a n mɔɔnt barŋanii maŋ ki tur yimm nba be Rom doo ni na.

Yiisa barŋanii na nba mɔk paŋ bianjinba

¹⁶ Fei ki mokin nan ki n mɔɔnt barŋanii maŋ, kimaan li tee Yennu paŋ nba tint wunba kur teen Yiisa yadae; sinsinn li tee Juu teeb yare, ki bia tee booru kur yar. ¹⁷ Barŋanii maŋ want nan Yennu yeen a niro tee niŋano u tɔɔnn, yada teenu paake; nae nyii paanu ki tur binba teen Yiisa yada, nan laa sob Yennu gbouŋ ni bianjinba

na a, “Wunba teen niḡaṇo Yennu boor, u yada paak, li daanɔe mɔk manfoor nba kaa gbennu.”

Nisaarii kur nba mɔk biit bianḡinba

¹⁸ Yennu wann nisaarii a u donn wutoor bi paak, kimaan bi tuun toonbiit ki ki waa u sɔnu, ki bi biit sɔnii maḡ te ki niib ki bant u barmɔnii.

¹⁹ Yennu donn wutoor, kimaan nisaarik nba sii fit mi u po bianḡinba, ḡanne fiit ki be paanu ni, kimaan ḡɔɔ Yennu mɔḡ mɔḡe fiitir ki wannib.

²⁰ Yoo nba ki Yennu din nan durinya na mɔkmɔk nan mɔtana, u naamii maḡ nie ki bi bann u benu nba ki nisaarik ninbinn ki fit laat na, ki bia mi nan u mɔk paḡ nba kaa gbennu, ki set tee Yennu. Li paak, bi ji ki mɔk yaak Yennu tɔɔnn ki saa yet a bi ki mi bi biiti. ²¹ Bi mi Yennu, ḡaan bi ki teeno baakir nba ki u yen na, bi bia ki teeno niipoouku. Bi mɔk jatdudukit, bi yan ki yenti, ki bia ki mɔk nyɔɔti. ²² Bi yaa bi mɔk yame, ḡaan tee jatit; ²³ baa bo sii jiantir Yennu nba tun be na, bi ki saki, ḡaan jiantir yennii nba ki niib namir, ki li naan nisaarii, koo nɔɔnii, koo bonkobit, koo bonfurinkaa na.

²⁴ Li paak ki Yennu nyikib, ki bi tuun toonbiit nba ki bi para loon, ki dint bi mɔḡ fei, ḡamm nan bi leeb gbanant toona ni. ²⁵ Bi jii linba tee Yennu barmɔniie ki lu, ḡaan sak faak, ki lebit ki jiantir linba tee Yennu naamii, ḡaan nyik Yennu mɔḡ mɔḡ, wunba yen baakir kur mɔkmɔk nan yoo nba kaa gbennu na. Mamɔmm.

²⁶ Li paak ki Yennu nyikib, ki bi tuun bi mɔḡ loomm nba mɔk fei, ki bi poob nyik bii dɔɔ nan jab ḡaan ḡmat ki dɔɔ nan bi leeb; ²⁷ ki jab mun

nyik bii dɔɔ nan poob ɲaan ɲmat ki dɔɔ nan bi leeb, ki bi niɔɲ be bi leeb ni bonchiann, ki jab tee bonsia nba mɔk fei nan bi leeb, li paak ki bi laat tubdatu nba jaɲ nan bin gaar bi gbanant ni, bi biit maɲ paak.

²⁸ Nisaarii nba din ki loon bin bann Yennu na, li paake ki Yennu nyikib nan bi dudukbiit, ki bi tuun toona nba bi bonchiann. ²⁹ Ki biit kur be bi ni, ki bi gbee nan biit nan nianchiɔɲ nan yanbɔmm nan funfunbiit nan nikpinu nan kunkɔna nan fai nan dudukbiit, ki bia tee sanjaanjanna; ³⁰ ki piak biir bi leeb, ki ki loon Yennu, ki sukii bi leeb, ki mɔk garuk ki dont bi mɔɲ, ki bia ɲamii dukii biit sɔnii, ki ki teen bi naanba nan bi baanba baakir. ³¹ Bi bia ki mɔk yansian bi ni; bi ki waa bi mɔsona biaki; bi ki mɔk lommm koo ninbatinu nan bi leebi. ³² Bi mi nan Yennu sennu wann nan binba tuun linba na booru, bi nyɔɔt tee kuume, ɲaan bi lek kpan tuun ɲanne, ki bia mɔk parpeenn nan binba tuun li toonbooru mun.

2

Yennu buut labaar

¹ Li paak, fin nba want a lɔɔ biit, a ki mɔk sonu, kimaan faa want a lɔɔ biit na, li want nan a mɔɲ mɔɲ mɔk biit, kimaan faa want a lɔɔ biit na, a mɔɲ mun tuun nnae. ² Ti mi nan Yennu tan saa bu binba tuun nna na buuta; ki u buut maɲ tee barmɔniie. ³ Faa want leeb nba tuun biit bianɲinba, ɲaan mun tuun nna na, a dukii Yennu kan dat a tubiri-i? ⁴ Koo a yisin loonchiɔɲ nan sukuru bonchiann nba ki Yennu mɔk nant nae-e? A ki mi nan Yennu mɔk burchint nana

a wun te ki a nyik a biit na ŋaan kii be fanuee? ⁵ Ŋaan a par wakii, ki a lek ki sak nan fan nyik toonbiit tumu, li paak, a pukii a mɔŋ tubdatu nba ki a tan saa la, daar nba ki Yennu wutoor saa nyi paanu, ki u saa bu niib buut nan barmɔnii nae; ⁶ kimaan sɔɔ kur saa la nyɔɔt, u toona nba tee bianjinbae. ⁷ Nisiab mɔk mintir ki tuun toonŋana ki loon Yennu n pakib ki turib nyɔɔt nan manfoor, ŋamme set saa la manfoor nba ki mɔk gbennu. ⁸ Ŋaan binba mɔk kunkɔna, ki ki sak barmɔnii na, ŋaan tuun toonbiit, Yennu wutoor saa do bi paaka. ⁹ U saa jii biak nan mukisuk ki tur nisaarii nba kur tuun toonbiit na; Juu teeb nae saa la tubdatu sinsinn na, ki binba ki tee Juu teeb na n mun bia la; ¹⁰ ŋaan Yennu saa jii paku nan baakir nan parmaasir ki tur binba kur tuun toonŋana na; Juu teebe saa sint gaar, ki binba ki tee Juu teeb na n mun bia gaar; ¹¹ kimaan Yennu ki mɔk ningannii.

¹² Binba kur ki mi Yennu sennu ki tuun toonbiit na, bi saa kpo bi toonbiit tumu na paake, li ki tee baa ki dia sennu maŋ na kaa. Binba kur mi Yennu sennu, ŋaan tuun toonbiit na, Yennu saa jii sennu maŋe ki bu namm. ¹³ Binba gbia sennu na, ŋamm kaa tee niŋamm Yennu boori, ŋaan binba tuun bianjinba ki sennu na wann na, ŋamme tee niŋamm u boor. ¹⁴ Binba ki tee Juu teeb na, bi ki mɔk sennu na, ŋaan bi-i tuun sennu na nba wann bianjinba nan bi tiɔŋ yamie, bi mɔk bi tiɔŋ sennu bi para ni, nan baa lek ki mɔk sennu maŋ nawa. ¹⁵ Baa tuun bianjinba na want nan sennu na nba yaa bianjinba na be bi para ni, ki bi dudukit mun wantib linba ŋan nan linba

ki ŋan, kimaan sianyoo bi dudukit tuu tan sak bi toon-yena nan li ŋan, ŋaan yosau bi dudukit n bia yêt bi toonlia nan li ki ŋani. ¹⁶ Tɔn, li tan sii tee nnae daar nba ki Yennu saa bu niib kur para ni buut Yiisa Masia paak, nan maa mɔontir barnanii maŋ bianjinba na.

Ki jiin Juu teeb nan sennu na po

¹⁷ Gotir, a yi a mɔŋ Juu nirɔe, ki mɔk parbifaant nan sennu na tee a yare, a li paak a tee Yennu yɔɔe, ¹⁸ ki mi linba ki Yennu loon fii tuun, ki a bia tumii sennu na ki mi linba ŋan nan tumu, ¹⁹ ki teen yada nan a fit want jɔonii sɔnu, ki bia tee yentu ki tur binba be bunbɔnn ni na; ²⁰ ki fit kpaan jatit, ki bia want binba ki mi, kimaan a mi barmɔnii na nba sɔb bianjinba sennu gbouŋ na ni. ²¹ A want leeb barmɔnii na, ŋaan bee ki a ki want a mɔŋi? A want leeb a bi daa jaami, ŋaan fin ki jaami-i? ²² Fine want niib a bi daa tuun bonchonchonn toona, ŋaan fin ki chommi-i? Fin nba ki loon pata maan na, ŋaan a ki jaan patjiantu diit ni bona-a? ²³ Fin nba nyu bara sennu maŋ paak na, a yêen sennu maŋ ki dint Yennu fei, ²⁴ nan laa sɔb Yennu gbouŋ ni a, “Yimm Juu teeb paake ki binba ki tee Juu teeb na piak bonbiir ki jiin Yennu po.”

²⁵ Fi-i sak Yennu sennu, a punpotu mɔk nyɔot, ŋaan fi-i kii sak sennu na, li ŋman a ki poti. ²⁶ Binba ki tee Juu teeb ki ki pot, ŋaan sak sennu maŋ mɔbona ki waa-r, Yennu saa gaarib nan wunba pot nae. ²⁷ Yimm Juu teeb mɔk sennu maŋ ki li sɔb gbouŋ ni; ki i bia porii puna, ŋaan yimme bia biir sennu na; ki binba ki pot bi puna

ɲaan waa sennu na, ɲamme saa bu i buut ki biiri. ²⁸ Niro nba tee Juu niro paanu ni kuukoo, u ki tee Juu niro nan monii. Potu nan monii mun ki tee gbanant potu nba be paanu ni kaa. ²⁹ Juu niro nan barmonii tee wunba tee Juu niro par nie. Potu nan monii mun tee par nie, ki li potu tee Yennu Seyeeɲ toonne; li ki tee gbanant paak kaa. Li daano laat paku Yennu boore, li ki tee nisaarik boor kaa.

3

¹ Ton, nyolante ki Juu teeb la ki gar binba ki tee Juu teebi? Bi punpotu mok nyooti-i? ² Li mok nyoot bonchiann. Sinsinn tee Yennu din jii u sennu mabona na ki guun Juu teebe; ³ ki bi siabi diɲi kii dia bi masonn, li want nan Yennu ki dia u masonni-i? ⁴ Aaii, li ki want nna kaa. Niib kur-i bonni tee fai damm, ɲaan Yennu ɲarin tee barmonpakirɔe. Li waa nan laa sob Yennu gbouɲ ni bianɲinba nae a:

“Fin Yennu-i pak, bi saa la nan a mok monii, ki bii bu a buut, a bia saa di moniie.”

⁵ Naan ti toonbiit-i fiit wann nan Yennu mok monii, ki ti saa yet a bee? Waa daar ti tuba na paake ki ti ji saa yet a u mok biiti-i? (Nisaarik dudukite ki n yet nna.) Aaii, n kan yet nna kaa. ⁶ Yennu-i kii be fanu, u kan fit bu tingbouɲ na niib buuti.

⁷ Ton, soo-i boi a, “N faak na-i want nan Yennu set tee barmonii daano, ki te ki niib teeno baakir, bee teen ki u saa dat n tubir a n tee biitdaano?” ⁸ Siab bia yeen a, “Naant ti tun toonbiit ki bonɲann n baar.” Nisiab sukiin ki yeen a mine

yet nna. Yennu saa dat bi tuba nan laa janjib bianjinba.

Nirɔ kaa ki tee niɔanɔ

⁹ Ti saa yet a bia? Timm nba tee Juu teeb na binbenj chee binba ki tee Juu teeb na binbenj amii? Aaii, ti binbenj ki chee bi yari. N ponj donj yet a Juu teeb nan binba ki tee Juu teeb be biit yiikoo nie ¹⁰ nan laa sob Yennu gbounj ni a:

“Soo kaa ki tee niɔanɔ, aaii, nan yenokooɔwa gbaa.

¹¹ Soo kaa ki mɔk minu, soo kaa ki loon Yennu.

¹² Soo kur kpet sonuwa, soo kur tuun biite; soo kaa ki tuun toonjana, soo kaa, nan yenokooɔwa gbaa;

¹³ bi moi yaa nan kayaant nae, ki fai nyi bi moi manj ni,

ki linba nyi bi moi ni tee nan waauk lobii na;

¹⁴ mɔpora nan mɔtont kuukooe nyi bi moi ni.

¹⁵ Bi tuu kpi nirɔ yiamewa;

¹⁶ ki siaminba kur ki bi gar, biiru nan parbiir tuu baar leje.

¹⁷ Bi ki tuun linba saa baar nan parmaasiri.

¹⁸ Bi binbenj ni, bi ki tiin Yennu.”

¹⁹ Tɔn, ti mi nan Yennu sennu-i yet linba, li yeen ki teen binba be li yiikoo nie, li paake ki niib kur sii muu bi moi, ki tingbounj na teeb kur be Yennu buut ni, ki u tɔonn, soo kaa ki mɔk monii. ²⁰ Soo kaa ki saa fit wei sennu na nba wann bianjinba ki teen niɔanɔ Yennu tɔonn; sennu na paake te ki nisaarik bann nan u tuun toonbiit.

Bianjinba ki Yennu te nisaarik tee niɔanɔ u tɔonn

²¹ Njaan motana, Yennu moŋ nba lon sɔnsau nba saa te ki nisaarik n teen niŋano na ji be yeenin nie, ki u sɔkiniinba maan nan sennu nae wantit li po, njaan li ki nyi sennu na saku ni kaa. ²² Yennu-e te ki nisaarii nba teen Yiisa Masia yada na tee niŋamm u tɔɔnn, li nyii baa teen Yiisa Masia yada nae, ki lukitin kaa, ²³ kimaan nisaarii kur tun toonbiit ki ki be fanu nan Yennu nba loon bianjinba na. ²⁴ Yennu ninbatinu paake ki u yet a bi tee niŋamm u tɔɔnn; li tee piiniie, kimaan Yiisa Masia pa bi paak ki nyinnib daabisin niwa. ²⁵ Yennu-e te ki Yiisa Masia nyii yeenin ni, ki bia te ki u sɔn nba nyii u ni na tee maruŋ ti biit paak, ki ti-i teen linba na yada, Yennu saa nyik chab ti biita; njanne wann nan Yennu be fanu. Yoo nba gar, Yennu din ki dat nisaarii tuba bi toonbiit paaki, kimaan u sukuru paak; ²⁶ njaan motana u nyik chabit ki loon wun wann nan u set be fanu, ki bia yet a wunba teen Yiisa yada na mun tee niŋanoɛ ŋɔɔ Yennu tɔɔnn.

²⁷ Li paak, siar be ki ti mok parbifaant nanni-i? Aaii, li ki tee a taa waa sennu na paak kaa ki ti saa la tinnu, njaan li tee taa teen Yiisa Masia yada na paake. ²⁸ Ti yeen a nisaarik yada teenu paake ki Yennu yet a u tee niŋano; li ki tee waa waa sennu na paak kaa. ²⁹ Yennu tee Juu teeb kuukɔɔ Yennu-ee? Aaii, u tee Juu teeb nan binba ki tee Juu teeb na Yennu-e. ³⁰ Yennu tee Yen-yenokɔɔe ki saa yet a Juu teeb nan binba ki tee Juu teeb na kur n teen niŋamm u tɔɔnn, bi yada teenu paak. ³¹ Tɔn, taa yet a nisaarik laat tinnu u yada teenu nie na, njanne saa te ki sennu na n teen yanni-i?

Aaii, li ki tee nna kaa. Ti lek see sennu na poe.

4

Abraham labaar

¹ Tɔn, ti saa yet a bee ki jiin ti yeeja Abraham nan u binbenj po? ² Waa din waa sennu na-i dinji te ki Yennu yet a u tee niɲanɔ u tɔɔnn, u bo sii mɔk linba saa te ki u mɔk parbifaant, ɲaan u ki mɔk parbifaant Yennu tɔɔnni. ³ Li sɔb Yennu gbouɲ ni a, “Abraham din teen Yennu yadae, ki u yada maɲ paak ki Yennu jiiu ki u tee niɲanɔ u tɔɔnn.” ⁴ Niro-i tuun toona, u nyɔɔt kii tee piinii kaa, ɲaan li sii tee paauko. ⁵ Niro nba ki teen sennu weiu na yada, ɲaan teen Yennu nba nyikit biitdamm ki chabitib na yada, Yennu saa jii li daanɔ ki u tee niɲanɔ u tɔɔnn; li daanɔ yada paake ki Yennu saa jiiu. ⁶ Nnae ki Defid din yet a daanɔ nba ki Yennu jiiu ki u tee niɲanɔ u tɔɔnn ki li ki tee u toonɲana paaki, li daanɔ mɔk parpeenn bonchiann. ⁷ Defid din yet a:

“Damm nba ki Yennu nyik bi biit ki chabib ki kpeen bi biit na, bi mɔk parpeenn;

⁸ Damm nba ki Yennu ki tian bi toonbiit po, bi mɔk parpeenn.”

⁹ Li parpeenn tee binba pot na kuukɔɔ yar amii? Aaii, nan binba ki pot nawa. Ti poɲ bo yet a li sɔb Yennu gbouɲ ni a, “Abraham din teen Yennu yada, ki u yada maɲ paake ki Yennu jiiu ki u tee niɲanɔ u tɔɔnn.” ¹⁰ Nlee yoɔe ki Yennu din tun nna? Yennu din yiu niɲanɔewa ki u tan pot amii u din potewa ki Yennu yiu niɲanɔ? Yennu poɲ din yiu niɲanɔewa ki u tan pot. ¹¹ U din pota,

ɲaan u potu maŋ tee siara nba want nan u yada maŋ paake ki Yennu poŋ din jiiu ki u tee niɲano, li poorpowa ki u ji tan pot. Li paak, binba kur teen Yennu yada ɲaan ki pot na, Abraham tee bi baae; baa teen Yennu yada na paake ki Yennu yib niɲamm. ¹² Abraham tee binba pot na mun yaa baae, li ki tee baa pot na paak kaa, ɲaan baa bia teen Yennu yada nan bianɲinba ki ti baa Abraham din teen na, u din teen yadaewa ki tan pot; bi yada paake ki Abraham tee bi baa.

Taa gaan Yennu mɔsonn yada paak bianɲinba

¹³ Yennu din senn mɔsonn ki tur Abraham nan u yaaboona a tingboun na tan sii tee bi yare, li din ki tee Abraham nba waa sennu na paak kaa ki Yennu senn li mɔsonni, ɲaan li din tee u yada paake ki Yennu jiiu ki u tee niɲano u tɔonn. ¹⁴ Li i bonni tee ki Yennu mɔsonn na tee binba dia sennu maŋ yarie, ɲann ɲarin, niro yada bo sii tee yanne, ki Yennu mɔsonn bo kii mək nyɔti. ¹⁵ Sennu na yêtue baat nan Yennu wutoor, ɲaan sennu-i kaa, mɔyêtuk sii kaa.

¹⁶ Yennu mɔsonn na tee binba teenɔ yada na yare; u ninbatinu paak, ki u senn mɔsonn maŋ, ki li set tee Abraham yaaboona kur yar, li ki tee binba waa sennu na kuukɔɔ yar kaa, ɲaan binba kur teen Yennu yada nan Abraham nba din teen bianɲinba na, li tee bi yare, kimaan ɲɔɔ Abraham-e tee ti kura baa, ¹⁷ nan laa sob Yennu gboun ni a, “N teena ni booru bonchiann baae.” Li paak, Yennu boor Abraham tee ti baae, Yennu nba ki Abraham teenɔ yada na, ɲɔɔe te ki kpeemm laat manfoa, ki tuu te linba kaa ki li ji

be. ¹⁸ Siar din ki want dindann, ñaan Abraham lek din mək dindann nan Yennu saa turo bika, ki bia teen yada, ki u yada teenu paake ki u teen ni booru bonchiann baa, nan Yennu nba yeto a, “A yaaboona tan saa pot bonchiann.” ¹⁹ Abraham din la nan bina kobik nawa, ki mi nan u gbanant baɗa, ki u ñaapoo Sara bia tee pookanmatire, ñaan nan li kura gbaa, Abraham yada din ki wati. ²⁰ U mantik din teen Yennu yada, ki ki mək birsuk nan Yennu mɔsonn na, u yadae din te ki u mək paɗ bonchiann, ki piak Yennu. ²¹ U mantik din teen Yennu yada ki ki birisi, ki mi nan Yennu nba senn bianɗinba, u set saa fit tuma. ²² Li paak ki “Yennu jiiu ki u tee niɗano,” kimaan waa teen Yennu yada na. ²³ Ñaan Abraham kuukoɗo paak kaa ki li sob Yennu gbouɗ ni a, “Yennu jiiu ki u tee niɗano,” ²⁴ ñaan li sob ki teen timm nba ki Yennu saa gaarit mun ki ti tee niɗamm u toɗonn nae, kimaan taa teen ɗoo Yennu nba fiin ti Yomdaano Yiisa kuun ni yada na. ²⁵ Nɗooe din jii Yiisa ki chab ki bi kpriu ti toonbiit paak, ñaan bia fiino kuun ni, a wun te ki tii tee niɗamm u boor.

5

Binba ki Yennu yet a bi tee niɗamm

¹ Ton, taa teen Yiisa yada na paake ki Yennu yet a ti tee niɗamm u boor, ki parmaasir ji be timm nan Yennu sinsuuk ni, ti Yomdaano Yiisa Masia paak. ² U paake ki Yennu tint ninbaauk, ti yada maɗ paak; ki ti la u ninbatinu maɗ ki mək parpeenn, kimaan ti mək dindann nan ti

tan sii mək binbenṅaṅ nba ki Yennu saa turit na. ³ Ti bia mək parpeenn ti biak dinu ni, kimaan ti mi nan biak dinu baat nan sukurue, ⁴ ki sukuru mun baat nan binbenṅaṅ, ki binbenṅaṅ mun baat nan dindann, ⁵ ki dindann maṅ ni ti tan kan di fei, kimaan Yennu jii lomm nba ki u mək nae ki teen ti para ni, u Seyeen nba ki u turit na paak.

⁶ Kimaan yoo nba ki ti daa din ki mək sommir na, ki Masia gaar timm biitdamm paak ki kpo, ki li tee yoo nba ki Yennu gann. ⁷ Li paar nan niro n gaar nipeemo paak ki kpo, ṅaan li pasiar a saa la soo n gaar niṅano paak ki kpo; ⁸ ṅaan Yennu wann nan u set loonit bonchiann, kimaan taa din tee biitdamm na ki Yiisa Masia gaar ti paak ki kpo. ⁹ U son paak, ki Yennu yet a ti tee niṅamme; li paak, u set saa nyinnit tubdatu nba baat ti paak na niwa. ¹⁰ Ti din tuu tee Yennu dataie, ṅaan motana jik u teent u yoosnae, kimaan u Bija nba din kpo na son paak, ki taa tee u yoosna na, birsuk ji kaa, u saa tinnit u manfoor paaka. ¹¹ ṅaan li kur kaa na; ti bia mək parpeenn Yennu nba sommit bonchiann bianṅinba, ti Yomdaano Yiisa Masia paak na, kimaan u paake ki Yennu ji teent u yoosna.

Ki jiiin Adam nan Masia po

¹² Ton, niyenokooe din te ki biit baar tingboun na ni, ki u biit na paake te ki kuun be. Li paake te ki kuun kpi niib kur, kimaan nisaarik kur tun toonbiita. ¹³ Biit din be tingboun na niewa ki Yennu tan tur Moses sennu na, ṅaan sennu-i kaa, soo kan fit yet niro a u biir sennu. ¹⁴ Laa nyii Adam yoowa ki tan tuu Moses yoo, kuun lek mək

yiikoo soɔ kur paak, ki kpi binba mɔk biit nba ki tee nan Adam biit nba din tee bianjinba na.

Tɔn, Adam din tee wunba din yaa wun wei poor na ninnaunɔ. ¹⁵ Nnaan bi banlee na ki jan, kimaan Yennu piinii nba ki u pit yann na ki tee nan Adam toonbiit na kaa. Li tee mɔniie nan niib bonchiann kpo niyenɔkɔɔ maŋ toonbiit paake. Yennu ninkpabaun yab, ki u piinii nba ki u teen niib bonchiann, ki li tee yenɔkɔɔ Yiisa Masia ninkpabaun paak na mun bia yab. ¹⁶ Bɔkitu be Yennu piinii nan niyenɔkɔɔ Adam toonbiik sinsuuk ni; kimaan niyenɔkɔɔ Adam toonbiik maŋ poorpo, ki Yennu din bu u buut, ki yet a u toonbiik maŋ ŋan nan tubdatu; ŋaan ŋɔɔ Yiisa Masia piinii nba ki u pit yann na tee nyikinchabe, toonbichiɔŋ poorpo. ¹⁷ Niyenɔkɔɔ toonbiik paake ki kuun kpi soɔ kur, kimaan niyenɔ maŋ paak; ŋaan linba wei, niyenɔkɔɔ Yiisa Masia toonn na gar nnawa; niib nba kur la Yennu ninbatinu nba yab, nan u piinii nba tee nyikinchab na, bi saa la nyannu nan manfoor, Yiisa Masia paak.

¹⁸ Niyenɔkɔɔ maŋ toonbiik paake te ki soɔ kur ŋan nan tubdatu, nnae mun, niyenɔkɔɔ toonŋann paake te ki soɔ kur laat tinnu nan manfoor. ¹⁹ Niyenɔkɔɔ nba ki bi yiu Adam na mɔyɛtuk paake te ki niib kur teen biitdamm; li mun tee nnae nan niyenɔkɔɔ nba ki bi yiu Masia na mɔsaku paake ki niib bonchiann teen niŋamm Yennu boor.

²⁰ Sennu na baar a lin ŋamm fiit wann toonbiit nba yab bianjinbae; ki toonbiit nba yab na, Yennu ninbatinu mun yab ki gar nnawa. ²¹ Li

paak, biit nba din te ki nisaarii kpenn bianjinba na, nnae mun ki Yennu ninbatinu paak ki u yet a bi tee niṅamm u boor, ki turib manfoor nba kaa gbennu, ti Yomdaano Yiisa Masia paak.

6

Ki jiin toonbiit nan yentinu po

¹ Li paak, ti saa yet nlee? Ti bia sii be ti toonbiit tumu nie ki Yennu ninbatinu na n pukin amii-i? ² Aaii, nna kaa. Li tee nan ti kpo nae, li paak, biit ki mək ti yaaki. Nann amii ti kan biar toonbiit tumu ni. ³ Timm nba ki bi wurit Yennu nyunwuru Yiisa Masia sann ni na, li tee nan ti lakin kpo nano nae. ⁴ Li paak, ti din kpoe nan Yiisa Masia ki bi piit nano Yennu nyunwuru ni; ki u Baa Yennu jii u paṅ ki fiino kuun ni, nnae ki ti mun fiir a tii be manfopaann na ni.

⁵ Li-i tee ki timm nan Masia lakin kpo, nnae ki ti bia saa lakin fiir kuun ni nan waa din fiir bianjinba na. ⁶ Ti mi nan ti binbenkperik na lakin kpo nan Masia, u dapunpunn paak, a ti binbenkperik maṅ ji daa mək yaak, ki ti ji kii tee daaba biit paṅ ni. ⁷ Nirɔ-i kpo, u nyii biit paṅ niwa. ⁸ Taa kpo nan Masia na, ti mək yada nan ti sii mək manfoor nano. ⁹ Ti mi nan Yennu fiin Masia kuun niwa ki u ji kan mi kpo; kuun ki mək u yaaki. ¹⁰ U din kpo ti biit paake taar yomm, ṅaan waa ji be u manfoor ni na, ṅoo nan Yennu-e lakin be. ¹¹ Li paak, ii mun jii i mɔṅ ki lii tee nan i kpoe na, ki biit ji ki mək i yaaki, ṅaan Yiisa Masia paak i ji be i manfoor ni, Yennu boor.

¹² Li paak, i daa te ki biit n yent i gbanant ki te ki i tuun biit loommu. ¹³ Daa teen i gbanant siar po yaak ki li tuun toonbiit, ñaan jii i mɔŋ ki tur Yennu, kii tee nan i nyii kuun nie ki kɔɔ manfoor ni na; jiin i mɔŋ kur ki tur Yennu ki wun jii-i ki tun yentinu toona. ¹⁴ Biit daa mɔk i yaaki, kimaan sennu na ki yenini, ñaan Yennu ninbatinu nae yeni.

Yentinu daaba labaar

¹⁵ Tɔn, sennu na nba ki yent, ñaan ki Yennu ninbatinu nae yent na, ti saa biar toonbiit tumu ni amii? Aaii, ti kan teen nna kaa. ¹⁶ Fi-i jii a mɔŋ ki pet niro ki tee u daabir ki saak u mɔb, li tee mɔniie nan a set tee u daabire. Fi-i sak ki tuun toonbiit, a tee biit daabire, ki li joontu tee kuume; ñaan fi-i sak Yennu mɔb, a tee mɔsakdaanɔe, ñanne saa te ki a teen ninjanɔ Yennu boor. ¹⁷ Sianyoo, biit din mɔk i yaak, ñaan mɔtana i mantik saak barmɔnii wannu nba ki bi din wanti na; li paake, ki n teen Yennu niipoouk. ¹⁸ Mɔtana i ji ki tee biit daaba, ñaan yentinue ji mɔk i yaak. ¹⁹ (Yimm nisaarii nba ki fit bant Yennu maan yian na paake ki n yaa n pak nisaarik yan ki wannu u labaar.) Yaa din jii i mɔŋ ki tuun toonbiit ki li nɔb na, mɔtana, jiin man i mɔŋ kii tuun yentinu toona kii tee popeendamm. ²⁰ Yaa din tuu tee biit daaba na, i din tuu ki tee yentinu yabi. ²¹ Toona nba ki i din tun ki li mɔki fei mɔtana na, li mɔk nyolante ki turini? Li toonbooru baat nan kuume. ²² Ñaan mɔtana i ji nyii biit daabisin niwa ki ji tee Yennu daabae; li paak ki i teen popeendamm, ki mɔk manfoor nba

kaa gbennu; ñanne tee i nyoot. ²³ Kimaan biit nyoot tee kuume, ñaan Yennu piinii tee manfoor nba kaa gbennue, ti Yomdaano Yiisa Masia paak.

7

Jakunt nan pookoont labaar

¹ N naa waas, i kur mi sennu po, li paak, i saa fit soor maa yaa n yet linba na paaka. Sennu so wunba be u manfoor nie. ² Li paak, sennu na nook ni, li kpaas talas nan poo n taan nan u sooro, yoo nba ki u sooro daa be u manfoor ni na, ñaan u sooro na-i taji kpo yoo nba, sennu na ji ki so poo na. ³ Nann amii, yoo nba ki u sooro daa be u manfoor ni na, li-i tee ki u waa jaganoo, bi sii yiu poochonchonne; ñaan li-i tee ki u sooro kpo, sennu na ji kan sooro. Li-i tee ki u ji kun jaganoo u sooro na kuun poorpo, u ki tee poochonchoni. ⁴ N naa waas, li mun tee nnae ki turi; i tee Masia gbanant bokire, ki din kpo ki sennu na ji ki soi; ñaan motana i gaa nan Masia nba din fiir kuun ni a tii tuun linba ñan ki tur Yennu nae. ⁵ Yoo nba ki ti din tuun ti gbanant loomm nae, ki sennu na te ki ti mok nianbiiuk ki li tuun ti gbanant ni, ki baat nan linba tee kuun ti paak. ⁶ Motana ñarin, sennu na ki diati, kimaan ti din kpoe ki sennu na ji ki mok ti yaaki. Li paak, ti ji fit tuun ki teen Yennu nan manfopaann nba ki u Seyeen turit na; ti ji ki tuun nan sennkperu nba ki bi din sob gbounj ni na kaa.

Ki jün sennu nan biit po

⁷ Li paak, ti saa yet a bia? Ti yet a sennu na ki ñan amii? Ti kan yet nna kaa. Sennu na-i bonni

kaa, n bo kan bann biit nba tee linba. Sennu na-i bonni kii wann a n daa mək niɔŋ n loo bont paaki, n bo kan bann niɔŋ nba tee linba, ⁸ ɲaan ki biit la yaak sennu na ni, ki te nianbooru booru bonchiann fiir n par ni. Sennu na-i bonni kaa, biit bo sii tee bonkpeenne. ⁹ Yoo nba ki n din ki mi sennu maŋ na, n din mək manfoore; ɲaan maa tan bann sennu maŋ, ki biit nba be n par ni na fiir, ki n kpo. ¹⁰ Sennu nba bo yaa li baat nan manfoor na, ki li ji baar nan kuun ki turin. ¹¹ Biit la yaak sennu na nie ki kpannin, ki kpiin.

¹² Sennu nan wannu na tiɔŋ ɲarin yeene, ki tee barmɔnii, ki bia ɲan. ¹³ Tɔn, li want nan linba ɲane baar nan kuun n paaki-i? Aaii, li ki want nna kaa. Biit na wei linba ɲane ki baar nan kuun turin, a lin wann biit nba tee linba. ɲanne ki ti ji bann nan biit tee bonbilankante.

Ki jiin toonbiit nan toonɲana tumu po

¹⁴ Ti mi nan sennu na nyii Yennu boore, ɲaan min ɲarin tee nisaarike, ki tee biit daabir; ¹⁵ kimaan linba ki n tuun na, n ki mi li paaki: N ki tuun toonɲana nba ki n looni; ɲaan toonbiit nba ki n ki loon na, ɲanne ki n tuun. ¹⁶ Mi-i tun toonbiit nba ki n bo ki loon ki n tun na, li want nan n sak nan sennu na ɲane. ¹⁷ Li paak, li ki tee n mɔŋ kaa tuumiri, ɲaan biit nba be n ni nae te ki n tuun. ¹⁸ N mi nan bonɲansiar kaa n par ni; n loon ki n tun linba ɲan, ɲaan n kan fit tumi; ¹⁹ kimaan maa loon ki n tun toonɲana nba, n ki tuumiri, ɲaan toonbiit nba ki n ki loon ki n tun na, ɲanne ki n tuun. ²⁰ Li paak, mi-i tuun linba ki n bo ki loon mii tumi, li ji ki

tee min kaa tuumi, n̄aan li tee biit nba be n ni nae tuun. ²¹ N la ki bonsiar be n ni yoo kura, mi-i yaa n tun linba n̄an, n̄aan biit bia lek tuu be nanin. ²² Yennu sennu nae te ki n par peen, ²³ n̄aan ki n laat sennsiar nba tuun n gbanant ni, ki li ki sak nan sennu nba ki n par loon na, ki lorin nan dansarkɔɔɔ na, a n sak biit nba be n ni na. ²⁴ Aba, n tee parbiir daanɔe. N̄mee saa fatin ki nyinnin gbanant nba saa nanin kuun ni na? ²⁵ N piak Yennu nba fatin ki lun, kimaan Yiisa Masia paak na. Li paak, n mɔɔ waa Yennu sennu na n par ni, n̄aan ki n gbanant waa biit sonu na.

8

Yennu Seyeen ni benu labaar

¹ Ton, mɔtana Yennu kan bu ki biir binba be Yiisa Masia ni na. ² Kimaan maa tee Yiisa Masia yoo na paake ki Seyeen nba teent manfoor na fatin biit nba baat nan kuun na nuu ni ki lun. ³ Yennu-e tun u mɔɔ Bija tingboun na ni, ki u baar nan gbanant nba naan nan timm biitdamm gbanant na, ki tan gaar ti paak ki kpo. Ki u kuun maɔ paak ki Yennu biir biit nba be timm nisaarii para ni na paɔ. Sennu na ki fit tun nna, kimaan timm nisaarii ki fit diar fanu. ⁴ Yennu-e tun nna, a timm nba ki ti binben waa Yennu Seyeen ki li ki tee nisaarii loomm na, saa sak ki wei barmonii sonu, nan sennu nba wann bianjinba na. ⁵ Binba binben waa nisaarik loomm na jikit bi dudukit ki tee nisaarik loomm nie, n̄aan binba binben waa Yennu Seyeen na mun jikit bi dudukite ki tee Seyeen na loomm ni. ⁶ Fi-i jii a yan ki gaan

nan nisaarik loomm, li tee kuume, ñaan fi-i jii a yan ki gaan nan Yennu Seyeen loomm na, li tee manfoore nan parmaasir. ⁷ Fi-i jii a yan ki gaan nan nisaarik loomm, a tee Yennu dataake, ki ki saak Yennu sennu, ki set kan fit sakiri. ⁸ Wunba waa nisaarik loomm kan fit penn Yennu pari.

⁹ Yennu Seyeen-i setiki be i ni, i benu kii waa nisaarik loommi, ñaan li sii waa Yennu Seyeen na loomme. Wunba ki mək Masia Seyeen mañ u ni, li daano ki tee Masia yoo. ¹⁰ I gbanant nba lek kpo biit paak na, ñaan Masia-i be i ni, i sei mək manfoor, kimaan Yennu yet a i tee niñamme u boor. ¹¹ Ki ñoo Yennu nba fiin Masia kuun ni na, u Seyeen na-i be i ni, ñoo nba fiin Masia kuun ni na, ñooe bia saa tur i gbanant manfopaann, u Seyeen nba be i ni na paak.

¹² Li paak, n naa waas, ii mi man ki tin wei gbanant loomm. ¹³ Li-i tee ki i waa gbanant loomm, i saa kpowa, ñaan li-i tee ki i kpi gbanant loomm Yennu Seyeen pañ na paak, i saa la manfoora. ¹⁴ Binba ki Yennu Seyeen ñmakitirib sonu na, ñamme tee Yennu waas. ¹⁵ U Seyeen nba ki u turi na, u ki te ki i tee daaba nan jajmaandamm kaa, ñaan u te ki i tee Yennu waase ki yi Yennu a, “Ti Baa.” ¹⁶ Yennu Seyeen mañe te ki ti moñ sei mi bonñann nan ti tee Yennu waas. ¹⁷ Taa set tee u waas na paak, ti saa la bonñann nba ki u bir ki guun u niib nawa; ti bia tan saa lakin nan Masia ki gaarira. Kimaan ti-i di biak Masia paak, u tan saa donnit u boora.

Ki jiin baakir nba ki ti tan saa la na po

18 N mi nan biak nba ki ti di motana na, li kan fit yekin nan baakir nba ki Yennu tan saa te ki ti la na. 19 Linba ki Yennu nan na guu nan ninmōnne nan yoo nba ki Yennu tan saa nyinn u waas yeenin ni, 20 kimaan linba ki Yennu nan na din biira ki ji ki mōk nyōōti, li din ki tee li loomm kaa, li din tee Yennu loomme ki li teen nna; ŋaan ki u bia lek te ki li mōk dindann. 21 Dasiar be ki linba ki Yennu nan maŋ tan saa nyi kuun daabisin ni, ki kuun ji kan diar, ki li mun tan sii be li yamani ni nan Yennu waas nba tan sii be na. 22 Ti mi nan li yiar linba ki Yennu nan na kur, ki li kurii ki tan tuu motana, nan poo nba tuu mō matyiaru ki kurii bianŋinba nae. 23 Li ki tee linba ki Yennu nan na kuukōō kaa kurii, ŋaan timm nba mōk Yennu Seyeen nba tee sinsinn piinii na mun kuriie ti para ni, ki guu yoo nba ki Yennu tan saa nyinn ki wann yeenin ni a ti tee u waase, ki te ki ti gbanant n nyi daabisin ni na. 24 Ti dindanne* te ki ti la tinnu. Tōn, nirō-i la linba ki u bo mōk dindann li paak na, ŋann ŋarin, li ji ki tee dindanni. Ki ŋmee ji sii mōk dindann linba ki u poŋ lar paaki? 25 Ŋaan ti-i mōk dindann linba ki ti ki laat paak, ŋann ti ji tuu guu nan sukurue.

26 Nnae mun ki Yennu Seyeen na baar a wun sommit ti bakint ni, kimaan ti ki mi bianŋinba ki ti sii mei Yennu. Ŋōō Yennu Seyeen mōŋe mei Yennu ki teent ki te ki ti kurii ki mei ti para ni, ki mōbona kan fit wann li paaki. 27 Yennu nba laat nisaarik par ni mi Seyeen na dudukit nba tee, kimaan Seyeen na mei Yennu, u niib paak,

* 8:24 8.24 Dindann, koo yada.

ki li waa nan ɲoo Yennu nba loon bianɲinba na.

²⁸ Binba ki Yennu yiimm na, u mɔk linba paak ki u yiimme, ki bi mɔk lomm nanɔ, ki ti mi nan linba kur tuun, u te ki li tee bonɲann ki teen ɲamme. ²⁹ U poɲ din senn nan binba ki u yiimm na, bi binbeɲ-ii tee nan u Bija binbeɲ nae, ki u Bija na n teen Bikperik, waas bonchiann sinsuuk ni. ³⁰ Yennu-e yiin binba ki u senn na, ki binba ki u yiimm na, ki u yet a bi tee niɲamm u boor, ki binba ki u yet a bi tee niɲamm u boor na, ki u donnib.

Yennu lomm labaar

³¹ Ti-i got linba na kur, ti saa yet a bia? Li-i tee ki Yennu be ti po, ɲmee ji be ki saa biiriti?

³² Yennu ki minnit u mɔɲ Bija na, ɲaan jiiu ki u tee maruɲ ti kur paak. ɲoo Yennu-e turit u Bija maɲ, ki nlee ki u ji kan turit linba kur biari?

³³ ɲmee saa pak biir Yennu nigannkabi? Yennu-e nyinnib ki bi ki tee biitdamm u boori. ³⁴ ɲmee be ki saa bu bi buut ki biiribi? Soo kaa. Yiisa Masia nba din kpo ki fiir kuun ni na be Yennu niidiitu po ki tee ti sindantinno. ³⁵ Lanne saa fit nyinnit Yiisa Masia lomm ni? Ti biak dinu amii maan amii sukut amii kon amii namu amii parbiir amii kuume? Aaii. ³⁶ Li teen ki turit nan laa sob bianɲinba Yennu gbouɲ ni nae a:

“A paake ki ti be kuun ninboɲ ni yoo kur, ki tee nan peeuk nba ki bi tuu tee siir a bin kpiu na.”

³⁷ Naan linba na kur tee yanne, kimaan ti la nyannu kur Yiisa Masia, wunba loont na paaka.

³⁸ N mi fanu nan siar kaa ki saa fit bokit timm nan Masia lommi; kuun amii manfoor amii

malakanba amii kpanbara amii yentdamm amii linba tuun mɔtana amii linba tan saa tun ³⁹ amii linba be sanpaapo amii tinpɔɔr ni amii? siar kaa naauŋ kur ni ki saa fit bɔkit timm nan Yennu lommi, lomm nba nyii ti Yomdaano Yiisa Masia ni na.

9

Ki jiin Yennu nan Israel teeb po

¹ N tee Masia yooe ki ki fa faaka. Yennu Seyeen nae yen n dudukit ki teen siara a n ki fa faaka, linba ki n yaa n pak na tee mɔniie: ² N mɔk parbiir nba kaa gbennu, ³ n mɔŋ booru paak. Li i bonni saa fit ki n set n niib paak ki Masia n biirin, n bo saa sak nnawa. ⁴ Njamme tee Israel* teeb, ki Yennu din gannib ki te ki bi tee u waas, ki wannib u yentsaakar, ki turib mɔlora, ki bia turib u sennu, ki wannib barmɔnii jiantu, ki senn mɔsona ki turib. ⁵ Bi yeejamm din tee nijaanae, ki Masia nba din kpant nisaarik yoo nba na, ki u teen bi booru ni yeno. Yennu nba yen bont kur na n la paku nba ki mɔk gbennu. Mamɔmm.

⁶ N ki yeen a Yennu mɔsonn na ki tuun kaa, kimaan Israel niib kur kaa tee Israel teeb nan barmɔnii. ⁷ Abraham yaabona kur kaa mun tee u yaabona nan mɔnii, kimaan Yennu din yet Abraham a, "Aisak maarue tan sii tee a yaabona." ⁸ Li paak, binba ki Abraham marib nisaarik maaru na ki tee Yennu waasi. Binba tee Yennu mɔsonn maaru waas na, njamme set tee

* **9:4** 9.4 Juu teeb sanleere tee Israel teeb.

Yennu waas. ⁹ Yennu mōsonn na din tee a, “N saa jen binn nna yoo ki sɔɔ Sara mar bonjaka.”

¹⁰ N̄aan li kur kaa na. Ti yaa Rebeka bonjai banlee na din tee jaasinbae, ki bi baa tee ti yeeja Aisak. ¹¹⁻¹² Yoo nba ki bi daa din ki marib ki bi ki tun linba n̄an koo linba bi na, ki Yennu yet a bikperik nae tan sii tee waarɔ po na jiamɔ. Yennu yet nna a u loomme n tun. Li paak, u loomm tee wun gann niibe, li ki tee bi toona paak; n̄aan li tee waa loon ki gann bianjinbae. ¹³ Li tee nan Yennu nba yet u gbounj ni bianjinba nae a, “N loon Jakob maame, n̄aan ki loon Esɔɔ maami.”

¹⁴ Ki ti ji saa yet a bia? Ti saa yet a Yennu ki tun linba n̄an amii? Aaii, ti kan yet nna kaa. ¹⁵ Yennu din yet Moses a, “Binba ki n loon ki n tinib ninbaauk na, n̄amme ki n saa tinib ninbaauk.” ¹⁶ Li ki tee nisaarik loomm koo waa tuun linba kaa, n̄aan li tee Yennu ninbatinu paake. ¹⁷ Li sɔb Yennu gbounj ni ki yet bat Faaro a, “Min Yennu dinna naan linba na paake, a n jiia ki wann n panj, ki te ki n sann n mɔont lin tingbounj na kur po.” ¹⁸ Li paak, binba ki Yennu loon ki wun tinib ninbaauk na, n̄amme ki u tiinib ninbaauk, ki bia teen siab kangbata nan waa loon bianjinba na.

Ki jiin Yennu wutoor nan u ninbatinu po

¹⁹ Tɔn, li pasiar ki i yeno n boin a ki li-i tee nnaie, nlee ki Yennu laat nisaarik biiti? N̄mee saa fit yêt Yennu loommi? ²⁰ N̄aan n yɔɔk, a tee n̄mee ki saa pak jiin Yennu? Bobir kan fit boi bobmaarɔ a, “Bee ki a maa-n ki n tee nna?” ²¹ Bobmaarɔ mɔk yaak ki saa jii yɔk bur ki maa bobjann nan bobir nba ki n̄an. ²² Nnae ki Yennu

tun ki loon wun wann u wutoor ki niib kura n bann u paŋ. Li paak ki u mək mintir nan binba ki u wutoor doo bi paak ki li bo paŋ nan wun biiriba na; ²³ ki u bia dɔŋ gann niib nba ki u tinib ninbaauk na, a wun donnib ki wann waa mək burchint bonchiann bianjinba. ²⁴ Li tee timm nba ki u gann nae; li ki tee Juu teeb kuukɔɔ kaa, ŋaan nan binba ki tee Juu teeb nawa. ²⁵ Li tee nan Hosea nba din sɔb bianjinba, a Yennu yet a, “Niib nba din ki tee n niib na, ŋamme ki n saa jiib ki bii tee n niib; ki booru nba ki n din ki loon na, ŋamme ki n saa yiimm booru nba ki n loon; ²⁶ ki siaminba ki bi din yetib a bi ki tee n niib na, leje biak ki bi saa yiimm manfodaano Yennu waas.”

²⁷ Yennu sokinii Aisaya din pak jiin Israel teeb po ki yet a, “Israel teeb-i lekii yab nan məkɔbenjir tanbiinii na, ŋaan bi waaminnae saa tinn; ²⁸ kimaan Yennu saa dat tingbouŋ na teeb tuba ki gbenn yian, nan waa yet bianjinba nae.” ²⁹ Li tee nan Aisaya paŋ nba bia din yet nae a, “Ti yabint Yennu-i bonni kii tennit waas, li bo tan saa tun turit nan laa din tun Sodom nan Gomora doi ni niib bianjinba nae.”

Ki jiin Israel teeb nan barnanii na po

³⁰ Tɔn, ti saa yet nlee? Binba ki tee Juu teeb na din ki koor a bin teen niŋamm Yennu boori, ŋaan ki Yennu yet a bi tee niŋamm u tɔɔnn, bi yada paak. ³¹ ŋaan ki Israel teeb nba koor a bin la sennu nba saa te ki Yennu n yet a bi tee niŋamm u tɔɔnn na ji kɔŋ. ³² Bee ki bi din kɔŋi? Bi ki koor a Yennu n yet a bi tee niŋamm u tɔɔnn bi yada

paaki; bi din koor a Yennu n yet a bi tee niɲamm u toonn bi toona paake. Ki bi gbiat tangbiatkar na ki baa, ³³ tann nba ki bi sob li po Yennu gbouɲ ni a

“Gotir, min Yennu bir tanne Sayonn doo ni, linba saa te ki niib n gbiat; ki tee tann nba saa te ki niib baa. Naan wunba teeno yada kan di fei.”

10

¹ N naa waas, n mei Yennu nan n par kure a wun tinn n moɲ booru Juu teeb. ² N saa fit teen bi siara nan bi waa Yennu nan ninmonii; naan bi ki mi u sonu nan barmonii. ³ Bi ki mi sonu nba te ki Yennu yet a niib tee niɲamm u boor, naan loon bi moɲ sonu, ki li paak, bi ki jii bi moɲ ki lor nan Yennu sonu na. ⁴ Kimaan Moses sennu weiu ji kan te ki Yennu n yet a soo tee niɲano u boori; naan wunba kur teen Masia yada, Yennu saa yet a li daance tee niɲano u boor.

Tinnu nba tee soo kur yar bianinba

⁵ Moses din sob a, “Wunba tee popeendaano nan sennu nba wann bianinba na, u saa la manfoor li paaka.” ⁶ Ki jiin yada nba saa te ki nirɔ be nan Yennu fanu na po, hoɔ Yennu gbouɲ yet a “A daa dukii a par ni a ‘Nmee tan saa do Yendouɲ ni?’ ” (Li paak tee a “Nmee saa do Yendouɲ ni ki te Masia n siki?”) ⁷ “A bia daa boi a ‘Nmee tan saa sik kpeentiɲi?’ ” (Li paak tee a “Nmee saa sik ki te Masia n fiir kuun ni?”) ⁸ Yennu gbouɲ nba want bianinba na tee a, “Yennu barɲanii na nakinawa; li be a moɔ ni nan a par ni.” Barɲanii maɲ tee yada labaar nba ki ti

moõntir nae. ⁹ Li-i tee ki a set pak a mob ni ki yet a Yiisa tee Yomdaano, ki bia teen yada a par ni nan Yennu set fiino kuun ni, Yennu saa tinnawa. ¹⁰ Kimaan niro nba teen Yiisa yada u par ni na paake, ki Yennu yet a u tee niḡano u toon, waa pak kat na paake ki u la tinnu. ¹¹ Li sob Yennu gbouḡ ni a, “Daano nba teeno yada, u kan mi di fei.” ¹² Bokitu kaa Juu teeb nan binba ki tee Juu teeb sinsuuk ni. Yennu kuukõoe tee ti kura Yomdaano, ki binba kur meio, u sommitib nan burchint. ¹³ Li sob Yennu gbouḡ ni a, “Wunba kur mei Yennu sommir po, u saa la tinnu.”

¹⁴ Ton, niib-i kii teeno yada, bi saa teen nlee ki miaro sommir po? Ki bi-i kii gbat barḡanii maḡi, bi saa teen nlee ki teeno yada? Ki bi-i kii moõnt barḡanii maḡi, nlee ki niib saa gbati? ¹⁵ Ki Yennu-i kii tun toomiinba, nlee ki barḡanii maḡi saa moõnti? Li sob Yennu gbouḡ ni a, “Binba lin moõntir barḡanii na baaru ḡan bonchiann.” ¹⁶ Naan niib kur kaa sak barḡanii maḡi. Aisaya din sob Yennu gbouḡ ni a, “Yennu, ḡmee sak barḡanii na?” ¹⁷ Li paak, niro-i gbat barḡanii na, ḡanne saa te ki wun teen Masia yada; ki niib-i moõntir Masia barḡanii na, li mun saa te ki wun gbat.

¹⁸ N loon ki n boi ki laan niib ki gbat barḡanii maḡ amii? Mamomm, bi gbata. Li sob Yennu gbouḡ ni a
 “Niib gbat bi kunkora nan bi mōmaan tingbouḡ na lokir kur powa.”

¹⁹ N yaa n ḡamm boie ki laan Israel teeb din ki bann li paak amii? Moses tiorḡo din dorḡ jiin sinsinn, a Yennu din yet Israel teeb a u saa te ki

bii mək funfunn nan niib nba ki mək booru na, ki te ki bi wutoa n do booru nba tee jatit na paak. ²⁰ Ki Aisaya mək par, ki yet a Yennu yaa niib nba ki fiin u po na, bi tan lauwa; ki niib nba ki boi u po na, ki u fiit u mən ki wannib. ²¹ Njaan ki u pak jiin Israel teeb po a u tian u nuu yoo kur a wun gaarib, njaan ki bi tee tubkangbata ki ki saak u mobi.

11

Yennu nba mək ninbatinu Israel teeb paak bianjinba

¹ N loon ki n boi laan Yennu nyik u mən niib Israel teeb amii? Aaii, u ki nyikib kaa. N mən tee Israel nirəe, ki tee Abraham yaaboonn, ki nyii Benjamins naakuuk ni. ² Yennu ki yēt u niib nba ki u dən gannib na. I mi laa sɔb Yennu gbouŋ ni ki want Elaija nba din beer Yennu, Israel teeb biit po bianjinba a ³ “N Yomdaano, bi kp̄ii a sokininba kura, ki biir a binbinta na, ki n kuukɔɔe biar, ki bi koor a bin kpin.” ⁴ Yennu din jiin a bia? U din jiin a u mək niib tusaa njanlore, binba daa ki mi jiant tingbann Baal-e. ⁵ Li tee nnae mɔtana. Israel teeb* waaminnae daa be ki Yennu gannib u ninbatinu paak. ⁶ Yennu-i gann niib, u ninbatinu paake ki u gannib, li ki tee bi toona paak kaa. Yennu-i bonni gani niib bi toona paakie, u ninbatinu na bo kii tee barmonii ninbatinu.

⁷ Tɔn, li want nan Israel teeb ki la baa loon linba. Bi waaminnae ki Yennu gannib ki bi lar;

* **11:5** 11.5 Juu teeb sanleere tee Israel teeb.

ɲaan ki binba biar na teen tubkangbata. ⁸ Li tee nan laa sob Yennu gbouŋ ni a, “Bina nba gar ki tan tuu dinna, Yennu te ki bi yan lin, ki bi ki laat, ki bia ki gbia.” ⁹ Ki li ji sob Yennu gbouŋ ni a Defid yet a:

“Yennu n te linba ki nibooru na jiantir na, lii tee tanbar ki soorib, ki bin di biak;
¹⁰ ki te ki bin jooŋ, ki daa laati,
 ki bii boɔ, ki bi sai daa naatiri.”

¹¹ N loon ki n boi laan Israel teeb din gbiat baa ki boonte-e? Aaii, li ki tee nna kaa. Baa tun toonbiit na paak, ki Yennu tinn binba ki tee Juu teeb na. Yennu tun nna a ɲamm Juu teeb-ii mɔk funfunn binba ki tee Juu teeb na paake.

¹² Ki Juu teeb biit paake te ki tingbouŋ na teeb la tinnu; ki ɲamm Juu teeb nba din ki tun Yennu loomm nae te ki binba ki tee Juu teeb na la tinnu, li paak, Juu teeb maŋ kur-i munii nyik bi biit ki la tinnu, tingbouŋ na teeb saa mantik la piisin ki gar nnawa.

Binba ki tee Juu teeb na tinnu labaar

¹³ N piak ki teen yimm nba ki tee Juu teeb nae: Yennu nba te ki n tee Masia toonii i boor na, n sii mɔk yuugontir n toonn maŋ paak. ¹⁴ Mi-i bonni saa fit te ki n mɔŋ niib Juu teeb-ii mɔk funfunn binba ki tee Juu teeb na paak, li pasiar ɲanne bo saa te ki Juu teeb na siab n tinn. ¹⁵ Yennu nba din yêŋ Juu teeb na, ki u ji te ki tingbouŋ na teeb sooro yooŋ; Yennu-i ɲmat gaarib ki bi tee u niib, li ji sii tee nlee? Li sii tee manfoore ki tur kpeemm. ¹⁶ Li-i tee ki sinsinn boroboro na tee Yennu yarie, linba biar na mun bia tee

u yare. Li-i tee ki tiik jiina tee Yennu yarie, li yiinii na mun bia tee u yare. ¹⁷ Juu teeb na tee nan n̄aak ni tiik nba n̄an nae, ki Yennu k̄onn tiik na yiinsai, ki jii muuk ni tiik yiinii, ki tukin nan n̄aak ni yar na, ki li taan yomm. Yimm nba ki tee Juu teeb na tee nan muuk ni tiik yiinu nae, ki gaan Yennu bar̄an̄anii nba nyii Juu teeb boor na, ki tee nan muuk ni tiik yiinu nba gaan bon̄ann nba nyii n̄aak ni tiik ni na. ¹⁸ Li paak, a daa yisin binba ki Yennu k̄onnib ki lu ki bi tee nan n̄aak ni tiik yiinii na. Daa m̄ok parbifaant, kimaan a tee yiinue, jiinae teena sommir, fin kaa teen jiin na sommiri.

¹⁹ N̄aan a saa jiin a, “M̄oniie, Yennu k̄onn yiinii na ki tur min nba tee muuk ni yiinu na yiare.” ²⁰ Li set tee m̄oniie; baa ki teen yada na paak ki u k̄onnib, ki fin nba teen yada na paake ki u jiia tukin li paak. N̄ann amii a ji daa m̄ok parbifaant li paaki, n̄aan kii m̄ok jan̄maanii. ²¹ Juu teeb nba tee nan n̄aak ni tiik na, n̄aan Yennu din dat bi tubawa; li paak, a daa dukii nan u kan dat a tubiri. ²² Gotir, Yennu nba m̄ok ninbatinu n̄aan bia m̄ok ninkoonii bian̄inba. U m̄ok ninkoonii ki tur binba ki teen yada, n̄aan u tiina ninbaauk; fi-i kpan̄i teen yada, u bia sii tiina ninbaauk, n̄aan li-i kii tee nna, u mun bia saa k̄onnae ki lu. ²³ Juu teeb-i lebit bi dudukit ki n̄mat teen Yiisa yada, Yennu saa te ki bin tukin nan n̄aak ni tiik na, kimaan u saa fit tun nnawa. ²⁴ Yimm nba ki tee Juu teeb na tee nan muuk ni tiik yiinu nae, ki Yennu k̄onnir ki tukinir nan n̄aak ni tiik na. Li ki paar ki wun jii yiinii nba ki u k̄onn n̄aak ni tiik paak na, ki bia tukin nan li m̄oŋ tiiki.

Yennu nba tiin sɔɔ kur ninbaauk bianjinba

²⁵ N naa waas, n loon ki yin bann woonin ni bonsiar, ki lin te ki i daa dukii nan i tee yandammi: Ki li tee a Juu tesiab tee tubkangbatae, ki li sii tee nnae ki tan tuu yoo nba ki binba kur ki tee Juu teeb ki Yennu gannib na n tan teen Yiisa yab. ²⁶ Nnae ki Juu teeb kur saa la tinnu.

Li tee nan laa sɔb Yennu gbouŋ ni a,

“Tinntɔɔ saa nyi Sayɔnn doo nie,

ki baar ki tan nyinn Jakob yaaboona biit kur ni.

²⁷ N saa lor molor nba na namm, yoo nba ki n nyinnib bi biit ni.”

²⁸ Juu teeb nba din ki sak Yiisa barɲanii na paake ki bi teen Yennu datai, ki li te yimm nba ki tee Juu teeb na la tinnu; Yennu nba din gann Juu teeb booru ki loomm na, bi yeejamm paake te ki u loomm; ²⁹ kimaan Yennu-i gann niib ki turib piinii, u ji ki lebitir u pari. ³⁰ Yimm nba ki tee Juu teeb na, i din ki sak Yennu mɔb; ki mɔtana ki u ji tini ninbaauk, kimaan Juu teeb nba ki sako na paak. ³¹ Mɔtana, Juu teeb ki sak Yennu nan yaa din ki sako bianjinba nae; Yennu nba din tini ninbaauk bianjinba na, u saa tinib ninbaauk nnae mun. ³² Yennu loon ki niib kur n bann nan bi tee moyêtuk dammewa, ki wun fit tinib ninbaauk.

Yenpaku labaar

³³ Yennu mɔkint ki mɔk gbennu; ki u yan nan bannu sumii bonchiann. Nj mee mi ɲɔɔ Yennu dudukit ki saa fit bann u sɔnii? ³⁴ Li sɔb Yennu gbouŋ ni a:

“Nj mee mi Yennu dudukit ki saa kpaano?

³⁵ N̄mee mi tur Yennu siar ki li tee wun pa jiinɔ?”

³⁶ Yennu-e din nan bonsiar kur, ki dia li kura, ki u paake ki li kur be. N̄aant ki wun la paku m̄okm̄ok nan m̄okm̄ok. Mam̄omm.

12

Nirɔ nba saa tun Yennu toona bianjinba

¹ Li paak, n naa waas, Yennu ninbatinu paake te ki n barimi maa yii jii i gbanant ki turɔ, ki lii tee mannu nba fo, kii waa ηɔɔ kuukɔɔ, ki lin maηɔ; ηanne tee Yenjiantu nan barm̄onii. ² I daa te ki i binbenη tee nan tingbouη na niib binbenη na. N̄aant ki Yennu n lebit i dudukit nan barm̄onii, ki ηamm i binbenη fanu; ηanne ki i saa bann Yennu yanbɔɔt nba ηan ki bia tee fanu bianjinba.

³ Yennu nba tinin ninbaauk na paake ki n yeen i kur a i sɔɔ daa dukii u par ni a u tee nijaann ki gar waa tee bianjinba; ηaant ki sɔɔ kur n dukin ki bann yada nba ki Yennu turɔ na bikinu. ⁴ Tɔn, nirɔ gbanant b̄okite, ki b̄okir kur m̄ok li toonn, ηaan taan ki tee gbananyennkɔɔ. ⁵ Li mun bia tee nnae nan taa yab bonchiann na, ηaan timm nan Masia lakin tee gbananyennkɔɔe, ki ti kura na gbanant taan ki ji teen gbananyenn. ⁶ Li paak, sɔɔ kur n jii piinii nba ki Yennu Seyeη turɔ na ki tun nan Yennu nba turɔ yaak bianjinba na. A piinii na-i tee fii s̄okint Yennu maamie, li ηan fii tuun a yada bian; ⁷ ki a piinii na-i tee a somm leebiie, li ηan fii sommit; li-i tee fii want leebiie, li ηan fii want; ⁸ li-i tee ki a kpaan a leeb kpaaniie, fii tuun nna; fin nba mun pi piinii, ii tuun nan burchint; wunba mun m̄ok yiikoo niib paak, li

ɲan ki wuu tuun yikoo toonn maɲ bonɲann; ki wunba mun mək ninbatinu nan niib, li ɲan wuu mək ninbatinu maɲ nan parpeenn.

⁹ ɲaant ki lomm-ii tee barmɔnii lomm, ki soor linba ɲan na fanu, ɲaan kii nân biit. ¹⁰ Ii loon leeb man bonɲann nan nirɔ nan u naa bik nba tuu loon leeb bianɲinba na, ki kot kii baakit leeb; ¹¹ kii tee nikakitii, ki daa tiin gbannyakiri, ɲaan kii tuun ti Yomdaano toona nan i para kura, ¹² kii mək parpeenn i dindann paak, kii mək mintir i biak dinu ni, kii mei Yennu yoo kur; ¹³ ki paat linba ki i mək ki tur Yennu niib nba ki mək na, kii gaan Yennu niib nba tee saamm kii chantirib i ɲei ni.

¹⁴ Binba mukisi, yin yetib a, “Yennu piisin-ii be i paak.” Mamɔmm, ii yetib nna, ki daa poorib. ¹⁵ Nirɔ-i mək parpeenn, yii mun-ii mək parpeenn nano; ki wunba mək parbiir, yii mun-ii mək parbiir nano. ¹⁶ Ii mək man dudukyennkɔɔ ki daa mək dont-n-mɔɲ; ɲaan kii saak toona nba ki mək dont-n-mɔɲi, ki daa dukii nan i mək yami.

¹⁷ I daa tuun biit ki jiiint biit paaki; kotir i mɔɲ kii tuun linba ki niib kur saa la ki li ɲan. ¹⁸ Ii yabir i mɔɲ man kii mək parmaasir nan niib kur. ¹⁹ N naa walonkai, i kpan daa tuun biit ki jiiint biit paaki, ɲaant ki Yennu n pa pann maɲ. Li sob Yennu gbouɲ ni a, “Min kuukɔɔe mək yikoo nba saa dat niib tuba; mine saa pa pann maɲ, min Yennu-e pak na.” ²⁰ Ii tee nan laa sob Yennu gbouɲ ni na a, “A dataak-i mɔ kon, fan dinno, nyunnyukuru-i sooro, fan turɔ nyun wun nyu;

ki fi-i tee nna, a dinto feie.” ²¹ Daa ɲaant ki biit n nyannani, ɲaan jii toonɲana ki nyann biit.

13

Taa saa sak yent damm moi bianɲinba

¹ Niro kur-ii saak yent damm moi; kimaan soo ki mok u moŋ yikoo ki li ki nyii Yennu boori. Yennu-e te ki binba mok yikoo na mok yikoo. ² Wunba ki saak yent damm sennu, li want nan u bia ki saak Yennu moi; ki wunba kur tuun nna baat nan tubdatue u moŋ paak. ³ Binba tuun toonbiit nae tiin yent damm jaŋmaanii, ɲaan binba ki tuun toonbiit, bi ki tiin yent damm jaŋmaanii. Yi-i kii loon yii tiin yent daano, li ɲan ki yii tuun linba ɲan, ki wun paki; ⁴ u tee Yennu toontunnoe ki tuun linba ɲan ki teeni; ɲaan yi-i tuun toonbiit, yii tiino, kimaan u mok yaak nba saa dat i tuba. U tee Yennu toontunnoe ki see Yennu taar ni ki daar binba tuun toonbiit na tuba. ⁵ Li paak, li kpaas talas ki i gaar yent damm moi, ki li daa tee i mantik tiin tubdatu na kaa, ɲaan ki i mi nan li tee linba ɲane. ⁶ Li paake te ki ti pa lampo, kimaan Yennu-e senn yent damm na a yoo kur bin jiiir ki dia tingbouŋ na bonɲann. ⁷ Li paak, turimm linba tee bi yar; li-i jaŋ nan bin gaari lampo, amii linba ki i mok paak lampo, yin pa turib; li-i jaŋ nan ki i baak niro, yin baako; li-i biaki jaŋ nan yii tiin niro, yin tino.

Taa sii loon leeb bianɲinba

⁸ Daa mok soo panni. Yaa sii mok pann nba tee, ii loon i leebe. Wunba loon u loo, li daano gbeen Yennu sennu na kura. ⁹ Yennu sennu na yet a,

“Daa chommi; daa kpi nirɔ; daa jaami; daa mɔk niɔŋ a lɔɔ bont paaki;” ki senn-yena biar ki pukin linba na paak ki li kur taan ki yet a, “Ii loon a lɔɔ nan faa loon a mɔŋ bianjinba na.” ¹⁰ Ki fi-i loon a lɔɔ, a kan tun bonbiir ki turɔ; kimaan lomme tee Yennu sennu na kur saku.

¹¹ Ii tee nna man kimaan yaa mi yoo na nba tee bianjinba na paak. Yoo man baar nan yin fiir goon niwa. Ti tinnu daar pera, ki ki fɔk nan laa din fɔk bianjinba, yoo nba ki ti din piin ki teen Yiisa Masia yada na. ¹² Nyiɔk na gaare, ki li ji yentir. Li paak, ŋaant man ki tin nyik bunbɔnn ni toona na, ŋaan jii yentu tobtiat. ¹³ ŋaant ki ti toona-ii yeen nan niib nba tuu be yentu ni na, ki daa nyu daan ki yibi, ki daa tuun yuukpeentoona, koo ki chomm ki tuun jakint toona, koo ki tuun toonbiit booru booru, koo ki kɔn kunkɔna, koo ki mɔk funfunn nan leebi. ¹⁴ Ii tee nan ti Yomdaano Yiisa Masia nba tee bianjinba na, ŋaan nyik i gbanant loonbiit, ki ji daa dukii li po.

14

Daa biir a lɔɔ

¹ Gaat yadkanpɔɔna damm na man, ki daa noi namm mɔniɔk bi yada po. ² Sɔɔ yadae te ki u di jeet kur, ki wunba yada ki paar na mun kɔɔ nant. ³ Wunba di jeet kura na daa yisin wunba kɔɔ jesiati, ki wunba mun kɔɔ jesiati na daa biir wunba di jeet kur na sanni, kimaan Yennu gaarɔwa. ⁴ A tee ŋmee ki saa biir sɔɔ toontunno? Li tee u mɔŋ Yomdaano nae n yet waa do koo waa baa, ki u set saa dowa, kimaan ti Yomdaano

mok paŋ nba saa te ki wun do. ⁵ Tɔn, nisiab mun dukii a dayena ŋan ki gar dalia, ki siab mun jii daa kur ki li jan. Sɔɔ kur-ii dia waa teen linba yada. ⁶ Wunba dukii a dayena ŋan ki gar dalia na, u tuun nna ki teen ti Yomdaano baakire; ki wunba mun di jeet kur na, u tee nna ki teen ti Yomdaano baakire mun, kimaan u teen Yennu niipoouk jeet na paak; ki wunba mun koo jesiat na mun tuun nna ki teen ti Yomdaano baakir, ki mun bia teen Yennu niipoouk. ⁷ Sɔɔ kaa ki be ki fo u yur po, koo ki kpenn u loomm kuumi. ⁸ Ti-i fo, ti Yomdaano paake te ki ti fo; ki ti-i kpo, u loomm paake ki ti kpo. Li paak, taa fo amii taa kpo, ti tee ti Yomdaano yabe. ⁹ Masia din kpo ki bia fiir kuun ni a wun teen footib nan kpeemm Yomdaano. ¹⁰ Ki fini, bee teen ki a biir a naa biki? Bee teen ki a yisin a naa biki? Ti kur tan saa set Yennu tɔonne ki wun bu ti buut. ¹¹ Li sob Yennu gbouŋ ni a,
 “Maa set be na, booru kur saa gbaan n tɔonn,
 ki sɔɔ kur saa yet a n set tee Yennu.
 Min Yennu-e pak na.”

¹² Li paak, sɔɔ kur tan saa fiit u mɔŋe ki tur Yennu.

Daa te ki a naa bik baa

¹³ Li paak, ti daa biir leeb sana, ŋaan kii mi i para ni nan i kan te ki i naa bik n baa. ¹⁴ Min nan ti Yomdaano Yiisa nba taan leeb ki ji tee niyeno nae teen ki n bann nan jeet kaa ki koo. Naan sɔɔ-i dakin nan jesiat koo, ŋann li koo u boor. ¹⁵ Fi-i te ki a naa bik par biir jeet nba ki a di na paak, ŋann a ji ki tuun lomm toonn kaa. Niro nba ki Masia din gaar u paak ki kpo na, a daa te ki wun

nyik Yennu sɔnu, a jedinu paaki. ¹⁶ Linba ki a dukii a li ɲan, a daa te ki niib n pak biit ki jiin li po. ¹⁷ Kimaan Yennu naan labaar ki tee dinu koo nyunu labaar kaa, ɲaan li tee popeenn nan parmaasir nan parpeenn yare ki Yennu Seyeen turit. ¹⁸ Wunba waa Masia nna, Yennu sii mɔk parpeenn nano, ki niib bia teeno baakir.

¹⁹ Li paak, ɲaant man ki tin yabir ki tun linba baat nan parmaasir, nan linba saa somm ti leeb. ²⁰ Ii mi ki a biir Yennu toona, jeet paak. Jeet kur ɲane, ɲaan li ki ɲan ki a di jeet nba saa te ki a naa bik n baa. ²¹ Linba ɲan tee ki a nyik linba saa te ki a naa bik n baae, li-i lekii tee nant ɲmamu koo daan nyunu. ²² Faa teen yada ki jiin jeet dinu po bianɲinba na, ɲaant ki lii be fin nan Yennu sinsuuk ni. Wunba tun linba ki u dukin nan li ɲan, ki ki mɔk birsuk li paaki, parpeenn tee u yare. ²³ ɲaan wunba mɔk birsuk linba ki u di na paak, ɲaan di, u mɔk biit, kimaan u ki dir nan yada kaa. Niro-i teen yada nan bonsiar ki ɲani, ɲaan tan tun li bont, li tee biite.

15

Ki jiin leeb sommir po

¹ Timm nba ki ti yada chee na, li ɲan ki tii mɔk sukuru ki somm ti leeb nba yada daa ki chee na, ki daa tuun ti mɔɲ loomm kuukoo kaa. ² ɲaant man ki ti kura baka-ii be ti naa waas ni ki sommib ki bin wei Yiisa Masia sɔnu fanu. ³ ɲoo Masia din ki loon wun tun u mɔɲ loommi. Li sob Yennu gbouɲ ni a, “Binba sukii fin Yennu na, bi sukii mine.” ⁴ Linba kur sob Yennu gbouɲ ni na, li sob a tii tumiie. U gbouɲ maɲ teent

sukuru, ki bia kooontit para, a tii mok dindann.
⁵ Yennu nba teent sukuru ki kooontit para na, wun
 turi dudukyennkoo nan Yiisa Masia nba loon
 bianjinba na; ⁶ ki i kura sii mok dudukyennkoo
 ki dont Yennu nba tee ti Yomdaano Yiisa Masia
 Baa na.

Binba ki tee Juu teeb na Yenjiantu labaar

⁷ Ii gaan leeb man nan Masia nba gaari
 bianjinba na, ki Yennu sann n la paku. ⁸ Maa
 yeen linba na paak tee a Masia din kpint u moŋ ki
 tee Juu teeb na toontunnoe, ki wann nan Yennu
 set tee mamomm daano, ki gbeen noo Yennu
 moosona nba ki u din senn ki tur bi yeejajaana
 na, ⁹ ki te ki binba ki tee Juu teeb na dont Yennu
 sann, u ninbatinu paak. Li sob nnae Yennu
 gbouŋ ni a Defid yet a:

“N saa tura niipoouk binba ki tee Juu teeb na
 boor,
 ki yin yanii ki paka.”

¹⁰ Li bia sob a: “Yimm nba ki tee Juu teeb na,
 ii mok man parpeenn, yimm nan Yennu niib.”

¹¹ Li bia sob a:

“Yimm nba ki tee Juu teeb na,
 pakin man ti Yomdaano Yennu;
 nibooru kur n pako bonŋann.”

¹² Aisaya mun din sob Yennu gbouŋ ni a:

“Jese yaaboonn tan saa baar ki Yennu saa chabo
 yaak,

ki u tan sii tee binba ki tee Juu teeb na yudaano,
 ki bi tan sii mok dindann u ni.”

¹³ Yennu nba turit dindann na, yaa teeno yada
 na paak, u saa turi parmaasir nan parpeenn

bonchiann, ki ηοο Yennu Seyeen paη saa te ki i dindann na n ηamm yabit.

Linba paak ki Pɔɔl sɔbir nan parcheenn

¹⁴ N naa waas, n mi n par ni nan i binben ηan, ki i mi Yennu maan bonηann ki fit ki kpaan i leeb; ¹⁵ ki maa sɔbin gbouη nba ki teeni na, n mɔk parcheenn ki yaa n tiari baryenii, kimaan Yennu mɔk ninbatinu n paak ¹⁶ ki te ki n tee Yiisa Masia toontunnɔ, a n mɔont u barnanii ki tur binba ki tee Juu teeb na, ki bi sii tee piinii ki teenɔ, ki u Seyeen na saa te ki bin teen ninamm ki penn u par. ¹⁷ Yiisa Masia paake ki n mɔk yuugontir Yennu toonn ni. ¹⁸ N loon ki n wanni toona nba ki Masia te ki n tun nae, ηaan n kan fit pak nisiab toona po; u te ki n mɔont u labaar na ki tur binba ki tee Juu teeb, ki bia tun bakitnaun toona nba din te ki bi sak u mɔb. ¹⁹ Yennu Seyeen paη nae te ki n tuun bakitnaun toona na, ηanne te ki bi bann paη nba ki u mɔk. Ki n nyii Jerusalem ki lin doi ni ki tan baar Ilirikum tiη ni ki mɔontir Masia barnanii na siar kur po. ²⁰ Nanne ki n lin nan ninmɔnn ki mɔontir Masia barnanii na ki teen niib nba ki mi gbati; n ki loon mii lin kii lei siaminba ki niib poη dɔη mɔonti, ²¹ kimaan li sɔb Yennu gbouη ni a:

“Niib nba ki bi daa ki mɔont u maan ki turib na saa lar,
ki binba daa ki gbat u po na saa bannir.”

Pɔɔl nba din lor a wun saan gɔn Rom teeb bianjiba

²² Tɔn, bona bonchiann tuu gɔɔr n sɔnu ki n ki fit baat ki gɔntini. ²³ Nnaan mɔtanae ki n ji

daa gbenn n toona nba be yaka na ni, li jii bina bonchianne ki n tuu loon man gɔni, ²⁴ motana n saa gɔniwa; ki n gɔnu maŋ poorpo li kan wei, ki n sii loon yin sommin ki n saan Speenn tinj ni. ²⁵ Naan sinsinn n saa saan Jerusalem-e, Yennu niib sommir paak, ²⁶ kimaan Yiisaweira nba be Masedonia nan Akaya yentnba ni na dukin dudukit, ki yent bi para a bin lakin likirii ki tur Yennu niib nba tee tatimm ki be Jerusalem na. ²⁷ Li tee mɔniie nan bi mɔŋ loomme ki bi teemm piinii na. Li ŋan bin turib, kimaan Yennu barŋanii nba nyii Jerusalem niib boor ki baarib na paak. Ŋanne te ki li ŋan nan bin teen piinii maŋ. ²⁸ Mi-i baar Jerusalem ki turib piinii maŋ, n saa nyi leŋ ki baar i boor ki gar saan Speenn tinj ni. ²⁹ N mi nan mi-i baar i boor, Masia sommir sii be ti ni bonchiann.

³⁰ Tɔn, n naa waas, ti Yomdaano Yiisa Masia sann paak, nan Yennu Seyeeŋ lomm paak, n barimi, a yii mei Yennu nan ninmonn n paak kii taantin, ³¹ ki wuu guun ki Judea yent ni niib nba ki teen Yiisa Masia yada na daa kpimi; kii biaki meio a piinii nba ki n saa tur Yennu niib na, bin gaar nan parpeenn. ³² Li-i tee ki Yennu loon, n saa baar i boor, ki mok parpeenn, ki foi waan. ³³ Yennu nba teent parmaasir na-ii be nani. Mamomm.

16

Foontii

¹ Tɔn, n loon ki n wannii ti niipoo Fiibe po; u be Senkrea doo ni ki sommit Yiisaweira leŋ. Li-i tee ki u baar i boor, ² yin gaaro ti Yomdaano

Masia sann paak, nan Yennu niib nba bo sii gaan bi leeb bianjinba na, ki sommo waa loon linba i boor, kimaan u mun tuu sommit niib bonchiann, nan n moŋ gbaa.

³ N foont Prisila nan u soꝛo Akuila, binba tee n toontunleeb Yiisa Masia toona ni na. ⁴ Bi din jii bi manfoa ki tinn n manfoor, li paak ki n teemm niipoouk. Li ki tee n kuukoꝛo kaa teemm niipoouku, ŋaan nan binba ki tee Juu teeb ki tee Yiisaweira nawa. ⁵ N bia foont Yiisaweira nba lakii ki jiantir Yennu bi ŋaak ni na.

N foont n yoŋaŋ Epanetus, wunba din tee Asia yent ni sinsinn niro nba teen Masiaweiro na. ⁶ N foont Meeri, wunba din tuun bonchiann ki teeni na. ⁷ N foont Andronikus nan Junias, binba tee n booru ni niib, ki min nan ŋamm din lakin koꝛo dansarik; ki Masia toomiinba mib bonŋann na, ŋamme din sint teen Masiaweirawa ki n tan wei.

⁸ N foont n yoŋaŋ Ampliatus, wunba ki n loono ti Yomdaano paak na. ⁹ N foont Urbanus, wunba tee ti toontunnanloꝛo Masia toona ni na. N foont n yoŋaŋ Stakis mun biak. ¹⁰ N bia foont Apeles, wunba din la bikinu ŋaan lek bia daa waa Masia nan barmonii na. N foont Aristobulus ŋaateeb. ¹¹ N foont n booru ni niro nba ki bi yiu Herodionn na, ki foont Nasisus ŋaateeb nba teen ti Yomdaano yada na.

¹² N foont Traifena nan Traifosa, binba tuun ti Yomdaano toona na. N foont n yoŋaŋ Pesis, wunba tuun ti Yomdaano toona bonchiann na. ¹³ N foont Rufus, wunba mantik waa ti Yomdaano sonu bonŋann na. N foont u naa, wunba tuu loonin nan n tee u moŋ bike na. ¹⁴ N foont Asinkritus nan Flegonn nan Hemes nan Patrobas

nan Hemas nan Masiaweira kur nba be namm na. ¹⁵ N foont Filologus nan Julia nan Nereus nan u niipoo, nan Olimpás nan Yennu niib kur nba be namm na.

¹⁶ Ti foont leeb kii kpamii man. Masiaweira nba be lokir kur po foonti.

Kpaanjoontii

¹⁷ N naa waas, n kpaaniie, ii mi man binba bokitir Yiisa niib, ki dɔkib u sɔnu ni, ki bia ki saak wannu nba ki i gaar na. Lokitirib man. ¹⁸ Li niibooru ki waa ti Yomdaano Masia kaa, bi waa bi mɔŋ niɔŋo. Bi dia mɔmante ki kpann binba yaa dudukit ki chee na. ¹⁹ Tɔn, sɔɔ kur gbat yaa gaar Masia barnanii bianjinbawa. Li paake ki n mɔk parpeenn nani. N loon ki ii mɔk yan ki jiin linba ŋan po, ŋaan daa saak bonbiiri. ²⁰ Li kan yukir ki Yennu nba teent parmaasir na saa te ki yin ŋmaa Sintaanii yur paak.

Ti Yomdaano Yiisa Masia ninkpabaun-ii be nani.

Foontii biak

²¹ Tɔn, n toontunnanlɔɔ Timoti foonti; ki n ninjamm Lusius nan Jasonn nan Sosipata mun bia foonti. ²² Min Tesius nba sɔbin linba ki Pɔɔl pak na foonti, ti Yomdaano sann ni.

²³ Gayus, wunba tee min Pɔɔl ŋaadaano, ki Masiaweira jiantir u ŋaak ni na mun foonti. Erastus, wunba tee doo na likdiaro na, ŋɔɔ nan ti naa bik Kɔɔtus mun foonti. ((²⁴ Ti Yomdaano Yiisa Masia n somm i kura.))

Yenmiarjoontik

²⁵ Li ŋan ki tin baak Yennu, kimaan u fit te ki i set waau fanu nan maa moont barŋanii ki jiin Yiisa Masia po, ki li fiit woonin ni barmōnii nba din bɔr bina bina na. ²⁶ Ŋɔɔ Yennu sɔkiniinba gaar ki sɔbir gbouŋ ni ki li fiit barmōnii na; ki Yennu nba yɔɔ be maŋ tur mɔb a booru kur n bannir, ki la yaak ki teen Masia yada ki sak u mɔb. ²⁷ Ŋɔɔ kɔɔe tee Yennu ki tee yandaano. Niib kur n pakɔ mɔkmɔk nan mɔkmɔk, Yiisa Masia sann paak. Mamɔmm.

Yennu Gbouj Moor
Bimoba: Yennu Gbouj Moor Bible

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bimoba

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

00d89ba0-4677-52d9-9bc5-aa3d7c5c966d